

Oddelek za prevajalstvo

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Za prve prave zametke Oddelka za prevajanje in tolmačenje, ki se je pozneje preimenoval v Oddelek za prevajalstvo, lahko štejemo leto 1992, ko je red. prof. dr. Meta Grosman začela navezovati stike z najuglednejšimi evropskimi prevodoslovci in učitelji prevajanja. V letu 1993 je zamisel o oddelku začela dobivati konkretnije oblike, pri čemer je bila pomembna iniciativa prof. Ericha Prunča, direktorja tedanjega Inštituta za usposabljanje prevajalcev in tolmačev v Gradcu. Na njegovo pobudo in s pomočjo njegovih stikov z ustreznimi evropskimi prevajalskimi šolami je Filozofska fakulteta zaprosila za sofinanciranje priprav za ustanovitev oddelka iz sredstev evropskega programa TEMPUS. Nosilka projekta in glavna gonilna sila pri njegovi pripravi in izvedbi je bila red. prof. dr. Meta Grosman v sodelovanju z drugimi jezikovnimi oddelki FF. V triletnem projektu je sodelovalo 11 uglednih evropskih prevajalskih šol oziroma inštitutov.

Jedro pedagoškega osebja novega oddelka se je postopoma oblikovalo iz obstoječih učiteljev in asistentov jezikovnih oddelkov Filozofske fakultete ter mladih raziskovalcev in stažistov asistentov na teh oddelkih, sčasoma pa je oblikovanje učiteljskega kadra povsem prešlo v roke Oddelka za prevajalstvo. Prva predstojnica novega oddelka je bila izr. prof. dr. Irena Kovačič, utemeljiteljica znanstvenega proučevanja podnaslovnega prevajanja v Sloveniji in dolgoletna prevajalka pa tudi prva predavateljica in mentorica mnogim študentom na diplomski, magistrski in doktorski stopnji. Zaključek projekta TEMPUS in začetek svojega uradnega delovanja je oddelek obeležil z mednarodno konferenco o prevajanju v nematerne jezike maja 1997, ki se je udeležilo več kot 100 domačih in tujih prevajalcev, učiteljev in prevodoslovcev. S konferenco se je oddelek tudi uradno predstavil slovenski

strokovni in širši javnosti ter prevajalskim in prevodoslovnim krogom v Evropi.

Prvi študentje so se na štiriletni enopredmetni študij na Oddelku za prevajalstvo vpisali v študijskem letu 1997/98. Izbirali so med smerni angleščina-nemščina, angleščina-francoščina, angleščina-italijanščina in nemščina-angleščina/francoščina/italijanščina, pri vseh kombinacijah je bila slovenščina vedno prvi jezik. Okvirni program oddelka, pripravljen v okviru projekta TEMPUS, se je v procesu razvoja oddelka spreminjal v skladu z novimi strokovnimi spoznanji, poklicnimi zahtevami, odzivi študentov in njihovo izkazano kompetenco.

V študijskem letu 2001/02 smo tako začeli izvajati enoletni podiplomski specialistični študij konferenčnega tolmačenja. Ta študij je skrbel za izobraževanje konferenčnih tolmačev vse do začetka izvajanja novih bolonjskih študijskih programov in se je z letom 2007/08 spremenil v magistrski študij tolmačenja.

Leta 2004 je bil po predhodnem preverjanju kakovosti poučevanja in ocenjevanja prevajanja in tolmačenja ter kakovosti diplomantov in diplomantk sprejet v mednarodno združenje visokošolskih ustanov, ki poučujejo prevajanje in tolmačenje na visokošolskem nivoju CIUTI. Oddelek je tako postal po Karlovi univerzi v Pragi edina institucija iz srednje in vzhodne Evrope, ki je izkazala zahtevano kvaliteto.

Junija 2005 je oddelek postal polnopravni član mednarodnega konzorcija EMCI (European Masters in Conference Interpreting), ki sta ga ustanovili službi za tolmačenje pri Evropski komisiji in Evropskem parlamentu. S članstvom smo pridobili možnost izdajanja certifikata oz. evropskega magisterija ter izmenjav učiteljev in študentov iz najeminentnejših evropskih ustanov.

Oddelek za prevajalstvo je bil eden prvih na Filozofski fakulteti in na Univerzi v Ljubljani, ki je

vedel bolonjske študijske programe na vseh treh stopnjah. Prvi vpis v triletni prvostopenjski bolonjski študijski program Medjezikovno posredovanje (ki se je pozneje preimenoval v Prevajalstvo) je bil v študijskem letu 2006/07.

Oddelek izvaja tudi dva skupna študijska programa, Prevajanje (Slovenščina-angleščina-francoščina) s pariškim INALCO in pariškim ISIT ter Prevajanje (Slovenščina-angleščina-nemščina) z Univerzo v Gradcu. Skupni program je nadgradnja že obstoječih bolonjskih magistrskih programov in ponuja študentom in študentkam najodličnejše na obeh ustanovah. Študentje in študentke vsaj en semester študirajo na partnerski univerzi in tam opravijo obveznosti v obsegu 30 ECTS. Tako ne pridejo le v neposredni stik z jezikom in kulturo dveh jezikov, katerima se posvečajo, temveč jim je ponujena tudi možnost, da izbirajo med pestro ponudbo prevajalskih seminarjev na obeh inštitucijah. Na vsakega od programov

se lahko vpiše do pet študentov z Oddelka za prevajalstvo.

Z bolonjsko prenovo se je odprla tudi možnost za doktorski študij Prevodoslovja, ki smo ga začeli izvajati v študijskem letu 2007/08. Od leta 2012/13 naprej poteka v sklopu interdisciplinarnega doktorskega študija Humanistika in družboslovje. Od septembra 2016 je bil program Prevodoslovje sprejet v mednarodno mrežo International Doctorate in Translation Studies (Mednarodni prevodoslovni doktorski programi), ki se vzpostavlja v okviru mednarodnega prevodoslovnega združenja EST (European Society for Translation Studies).

Oddelek za prevajalstvo ima skupno knjižnico z oddelkoma za anglistiko in germanistiko.

red. prof. dr. David Limon

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Prevajalstvo – enopredmetni; smeri: Slovenščina-angleščina-nemščina, Slovenščina-angleščina-francoščina, Slovenščina-angleščina-italijanščina	Prevajanje – enopredmetni; smeri: Slovenščina-angleščina-nemščina, Slovenščina-angleščina-francoščina, Slovenščina-angleščina-italijanščina
	Tolmačenje – enopredmetni
	Prevajanje (Slovenščina-angleščina-nemščina) – skupni
	Prevajanje (Slovenščina-angleščina-francoščina) – skupni
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področje: Prevodoslovje

Katedre

- Katedra za prevodoslovje
- Katedra za leksikologijo in terminologijo
- Katedra za slovenščino
- Katedra za angleščino
- Katedra za nemščino
- Katedra za francoščino
- Katedra za italijanščino

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Medkulturne literarnovedne študije* (P6-0265)
- raziskovalni program *Slovenski jezik – bazične, kontrastivne in aplikativne raziskave* (P6-0215)
- raziskovalni projekt *Viri, orodja in metode za raziskovanje nestandardne spletne slovenščine* (J6-6842)
- raziskovalni projekt *Kolokacije kot temelj jezikovnega opisa: semantični in časovni vidiki* (J6-8255)
- raziskovalni projekt *Nova slovnica sodobne standardne slovenščine: viri in metode* (J6-8256)
- raziskovalni projekt *Slovenska znanstvena besedila: viri in opisi* (J6-7094)
- raziskovalni projekt *Viri, metode in orodja za razumevanje, prepoznavanje in razurščanje različnih oblik družbeno nesprejemljivega diskurza v informacijski družbi* (J7-8280)
- bilateralni projekt *Glagolska valenca v slovenščini za frankofone govorce*
- bilateralni projekt *Prevajanje in tolmačenje v Rusiji in Sloveniji kot medkulturna izmenjava: od tradicionalnih do hibridnih metod in tehnik*
- bilateralni projekt *Uporaba digitalnih tehnologij pri razvoju akademske pismenosti*
- bilateralni projekt *Gradnja slovensko-francoskih terminoloških virov za prevajanje strokovnih besedil in njihova uporaba na področju poučevanja in raziskovanja*
- projekt PARTHENOS (Pooling Activities, Resources and Tools for Heritage E-research Networking, Optimization and Synergies)
- projekt MIME (Mobility and Inclusion in Multilingual Europe)
- projekt *Quality Assurance – European Masters in Conference Interpreting Consortium*
- projekt *Online (OPEN) resources for Conference Interpreter Training VIII (ORCIT VIII)*

- projekt *DigiLing: Trans-European e-Learning Hub for Digital Linguistics*
- projekt CLARIN ERIC (European Research Infrastructure for Language Resources and Technology)
- projekt CLARIN PLUS (Enhancing CLARIN's technical hub, office, partnerships, outreach, and governance)
- projekti Centra za jezikovne vire tehnologije (CJVT UL): *Slovar sodobnega slovenskega jezika*, *Slovar sopomenk sodobne slovenščine*, *Kolokacijski slovar sodobne slovenščine*, *Nadgradnja korpusov Gigafida*, *Kres*, *ccGigafida* in *ccKres*

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Slovenščina 2.0* (znanstvena revija)
- Prevodoslovje in uporabno jezikoslovje (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- filmska sekcija

Seznam zaposlenih

- zn. sod. dr. Špela Arhar Holdt (od 2014)
- asist. dr. Maja Bitenc (od 2008)
- Mija Bon (od 2018)
- asist. dr. Rok Chitrakar (od 2011)
- asist. Jaka Čibej (od 2014)
- izr. dr. Darja Fišer (od 2005)
- Jasmin Franza (od 2018)
- doc. dr. Apolonija Gantar (od 2015)
- Mojca Golob, samostojna strokovna delavka (od 1997)
- red. prof. dr. Vojko Gorjanc (od 1994)
- asist. dr. Martin Anton Grad (od 2008)
- lekt. mag. Nina Grahek Križnar (od 1998)
- doc. dr. Robert Grošelj (od 2009)
- asist. dr. Matejka Grgič (od 2018)
- red. prof. dr. Ada Gruntar Jermol (od 1992)
- doc. dr. Nataša Hirci (od 1997)
- izr. prof. dr. Primož Jurko (od 1994)
- red. prof. dr. Nike Kocijančič Pokorn (od 1993)
- doc. dr. Iztok Kosem (od 2015)
- asist. dr. Simon Krek (od 2014)

- doc. dr. Helena Kuster Kopač (od 1999)
- asist. Cyprian Adam Laskowski (od 2014)
- asist. Jakob Lenardič (od 2016)
- izr. prof. dr. Andrea Leskovec (od 2003)
- Blaž Lovšin, tehnik (od 2008)
- lekt. dr. Amalija Maček (od 2001)
- doc. dr. Adriana Mezeg (od 2006)
- doc. dr. Tamara Mikolič Južnič (od 1998)
- doc. dr. Silvana Orel Kos (od 1991)
- Tadej Pahor (od 2018)
- doc. dr. Sandro Paolucci (od 2007)
- red. prof. dr. Agnes Pisanski Peterlin (od 1997)
- asist. dr. Damjan Popič (od 2010)
- doc. dr. Donald Francis Reindl (od 2003)
- lekt. Mladen Rieger (od 2005)
- red. prof. dr. Mojca Schlamberger Brezar (od 1997)
- asist. Jure Škerl (od 2016)
- Janž Snoj (od 2018)
- doc. dr. Sonia Vaupot (od 1998)
- red. prof. dr. Špela Vintar (od 1998)
- lekt. mag. Urša Vogrinc Javoršek (od 2003)
- doc. dr. Marija Zlatnar Moe (od 1996)
- doc. dr. Ana Zwitter Vitez (od 2003)
- izr. prof. dr. Tanja Žigon (od 2004)